

dišti, ve srovnání se vzdáleností a schůdností cesty z tohoto dvora do školy podolské. Zem. škol. rada na základě šetření, jehož se zástupci st-lek zúčastnili, zjistila, že cesta z Hněvousic do školy v Mnichově Hradišti je bližší a schůdnější než do školy v Podolí. St-lky ve svých odvoláních k min. škol. a nár. osvěty toto zjištění nepopřely, obec a místní škol. rada v Podolí je dokonce potvrdily. Podle §§ 5 a 6 zákona o ss jsou proto jak právní, tak i věcné námitky proti tomuto zjištění nepřipustné, což platí zejména též o námitce čerpané z § 70 správ. řádu.

Č. 12.946.

Politické strany: Právo řídicího učitele účastniti se schůzí místní školní rady podle § 20 odst. 4 zákona č. 292/1920 Sb. je veřejnou funkcí ve smyslu § 10 zákona č. 201/1933 Sb.

(Nález z 16. června 1937 č. 13.193/37.)

V ě c: František T. v Kraslicích (adv. Dr. Bedřich Mautner z Prahy) proti rozh. min. škol. a nár. osvěty v Praze z 6. září 1934 o členství v místní školní radě.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Nař. výměrem vyslovalo min. škol. a nár. osvěty, rozhodujíc v dohodě s min. vnitra podle §§ 10 a 22 zákona z 25. října 1933 č. 201 Sb., že František T., definitivní řídicí učitel při III. obecné škole smíšené v Kraslicích, pozbývá práva účastniti se s poradním hlasem schůzí místní školní rady v Kraslicích, a to v podstatě proto, že je příslušníkem německé strany národní, jejíž činnost byla 4. října 1933 podle rozhodnutí vlády zastavena.

O stížnosti uvažoval nss takto:

Stížnost nepopírá, že st-l, defin. řídicí učitel v Kraslicích, byl v kritické době příslušníkem německé strany národní, jejíž činnost byla 4. října 1933 podle rozhodnutí vlády zastavena, resp. nenapadá ten závěr žal. úřadu, že st-le je pokládati za příslušníka jmenované strany. Namítá však, že nemůže býti vyslovena ztráta práva st-lova zúčastniti se schůzí místní školní rady jako řídicí učitel s hlasem poradním ve smyslu § 20 odst. 4 zákona č. 292/1920 Sb., ježto tato účast na poradách zmíněné korporace není »funkcí« ve smyslu § 10 zákona č. 201/1933 Sb. a takový řídicí učitel není »funkcionářem« místní školní rady.

Podle § 10 cit. zákona v případě zastavení činnosti nějaké strany »vysloví úřad, že pozbývají její příslušníci všech veřejných funkcí, kterých nabyli volbou, jmenováním nebo »j i n a k« ve sborech samosprávy místní nebo zájmové, jakož i v jakýchkoli jiných veřejných institucích, počítajíc v to i ústavy, podniky, poradní sbory atd.«. Z tohoto ustanovení se podává, že zákonodárce chtěl zde příslušníky strany, jejíž činnost byla zastavena, vyloučiti z jakéhokoli vlivu ve sborech, institucích,

ústavech a podnicích, jichž činnosti je dána povaha veřejnosti. Neboť pokud jde o úřady, instituce, ústavy a podniky státní, má vždy možnost dotyčnou osobu jako svého zaměstnance z činnosti v těchto institucích vyloučiti na podkladě příslušných předpisů cestou disciplinární a pod. Jdeť tu pak v podstatě o vyloučení z veřejné činnosti vůbec v uvedených sborech, institucích, ústavech a podnicích, jak plyne ostatně i z důvodové zprávy k § 10 vlád. návrhu zákona č. 201/1933 Sb. (tisk č. 2355/1933 poslan. sněm.), kde se praví, že ze stylisace tohoto ustanovení je patrné, že nutno je vykládati extensivně, neboť jeho účelem je zbaviti veřejnou správu v nejširším slova smyslu elementů podvratných. Z toho se podává, že slova »veřejná funkce« (odst. 1 § 10) a »funkcionář« (odst. 3 § 10) nelze vykládati úzce, jak to činí stížnost, že by se týkala jen členství v uvedených institucích v nejužším slova smyslu, spojeného nutně s právem hlasovacím, nýbrž rozumí se tu každá činnost schopná vykonávati určitý vliv na veřejnou správu těmito korporacemi, institucemi a pod. obstarávanou.

St-I pak sám přiznává, že má právo účastniti se podle § 20 odst. 4 zákona č. 292/1920 Sb. s hlasem poradním schůzí místní školní rady. Ale i st-I musil by připustiti, že také výkon tohoto práva, resp. projevování stanoviska vedoucího školy v příslušných schůzích, i když by se jevilo jen jako pouhé vyjádření dobrého zdání, může zvláště při silné individualitě jednotlivcově, býti směrodatným při výkonu hlasovacího práva řádnými členy místní školní rady, a to nejen pokud jde o zástupce učitelstva, vedoucímu školy služebně přímo podřízené, ale i pokud jde o samotné zástupce občanstva, resp. přískolených obcí. Pak ovšem jde tu o určitý — byť i nepřímý — vliv na výkon příslušného výseku veřejné správy a jde tu o veřejnou činnost, t. j. veřejnou funkci ve smyslu § 10 zákona č. 201/1933 Sb., které st-I nabyí »jinak« než volbou či jmenováním.

Za tohoto stavu mohl úřad na základě cit. předpisu právem vysloviti ztrátu práva st-lova vyplývajícího z § 20 odst. 4 zákona č. 292/1920 Sb. a nelze nař. rozhodnutí shledati nezákonným. Při uvedeném znění zákona nepřicházejí pak také v úvahu důsledky, jak se eventuálně objeví s hlediska zákona č. 292/1920 Sb., pokud jde o st-lem zdůrazňovanou zodpovědnost jako řídícího učitele, ježto jde tu o zákon pozdější, a to i tehdy, kdyby se připustilo, že nebylo by možno vystáčiti s opatřeními, na něž pamatuje odst. 3 § 10, maje na zřeteli právě důsledky podobného vyslovení ztráty funkce. Ostatně nelze tu přehlédnoti, že ve smyslu § 20 odst. 4 zákona č. 292/1920 Sb. jde tu o pouhé právo účastniti se schůzí s hlasem poradním, takže nepoužití, resp. nevykonávání tohoto práva nemá za následek, že by místní školní rada nemohla stejně sama a schopně se usnášeti. Poukazuje-li stížnost konečně na § 136 učit. pragm. č. 162/1928 Sb., šlo by tu o případ jiný, t. j. zbavení funkce správce školy, pokud jde o správu školy samotnou, která není nijak dotčena nař. rozhodnutím, týkajícím se jen činnosti st-lovy v místní školní radě.